Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/2296

2025 11 19

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2025/2296

2025 m. lapkričio 4 d.

kuriuo nustatoma, kad pagal Ukrainos priemonės Ukrainos planą teikiamos paskolos paramos ketvirtosios ir penktosios dalių mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė ([1]), ypač į jo 26 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) pagal Ukrainos priemonės (toliau – Priemonė) I ramstį 2024–2027 m. laikotarpiu Ukrainai negrąžintinos paramos ir paskolos forma teikiama iki 38 270 000 000 EUR finansinė parama. Finansavimas pagal I ramstį daugiausia skiriamas remiantis Ukrainos priemonės Ukrainos planu (toliau – Planas). Plane išdėstyta Ukrainos reformų bei investicijų darbotvarkė ir kokybiniai bei kiekybiniai veiksmai, kurie yra susieti su finansavimu pagal Priemonės I ramstį;

(2) vadovaudamasi Reglamento (ES) 2024/792 19 straipsniu, Taryba priėmė Įgyvendinimo sprendimą (ES) 2024/1447 ([2]) dėl Plano vertinimo patvirtinimo. Plano stebėsenos ir įgyvendinimo tvarkaraštis ir kokybiniai bei kiekybiniai veiksmai, kurie yra susieti su finansavimu pagal Priemonės I ramstį, yra išdėstyti to sprendimo priede. 2025 m. rugpjūčio 7 d. Ukraina pasiūlė Plano pakeitimus, remdamasi tuo, kad dėl objektyvių aplinkybių tam tikrų Plano dalių įgyvendinti nebeįmanoma. Taryba tų pakeitimų Komisijos įvertinimą patvirtino Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2025/2157 ([3]), kuriuo Planas taip pat buvo iš dalies pakeistas;

(3) Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2024/1447 bendra Planui skirtų finansinių išteklių suma yra 32 270 000 000 EUR, iš jos 5 270 000 000 EUR skirta negrąžintinos finansinės paramos forma ir iki 27 000 000 000 EUR – paskolos forma;

(4) pagal Reglamento (ES) 2024/792 24 ir 25 straipsnius, Ukrainai išskirtinio tarpinio finansavimo forma išmokėta 6 000 000 000 EUR, o 1 890 000 000 EUR – išankstinį 7 % paskolos paramos, kurią Ukraina gali gauti pagal Planą, mokėjimą sudarančio išankstinio finansavimo forma;

(5) pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 4 dalį, Ukrainai pagal pirmas keturias Plano dalis išmokėta 14 763 204 463 EUR, iš kurių 3 400 000 000 EUR išmokėta negrąžintinos finansinės paramos forma, o 11 363 204 463 EUR – paskolos forma. Vadovaujantis Sąjungos ir Ukrainos pagal Reglamento (ES) 2024/792 22 straipsnį sudarytu paskolos susitarimu, 855 294 959 EUR suma iš pirmų keturių dalių buvo panaudota paskolos išankstiniam finansavimui įskaityti;

([1]) OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo (OL L, 2024/1447, 2024 5 24, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).
([3]) 2025 m. spalio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/2157, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano įvertinimo patvirtinimo, (OL L, 2025/2157, 2025 10 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

(6) 2025 m. rugsėjo 9 d. Ukraina pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 2 dalį pateikė tinkamai pagrįstą prašymą išmokėti ketvirtosios ir penktosios paskolos paramos įmokos dalies dalį, kuri sudaro 1 949 400 399 EUR. Kartu su prašymu buvo pateikti dokumentai, įrodantys, kad vienas veiksmas, susijęs su ketvirtąja dalimi, ir devyni veiksmai, susiję su penktąja dalimi, buvo tinkamai įvykdyti; taip pat su prašymu pateikti visi kiti dokumentai, kurių reikalaujama pagal atitinkamai Reglamento (ES) 2024/792 9, 10 ir 22 straipsnius Sąjungos ir Ukrainos sudarytų pagrindų susitarimo 12 straipsnį, finansavimo susitarimo 5 straipsnį ir paskolos susitarimo 6 straipsnį; kaip nustatyta Tarybos įgyvendinimo sprendime (ES) 2025/1799 ([4]), Komisija teigiamai įvertino, kad tinkamai įvykdyti 13 iš 16 veiksmų, reikalingų ketvirtajai daliai gauti; pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 5 dalį, su trimis veiksmais, kurie įvertinti neigiamai, susijusi suma buvo sulaikyta. Sulaikyta suma gali būti išmokama tik tada, kai Ukraina vėlesniame mokėjimo prašyme tinkamai pagrįs, kad ji ėmėsi būtinų priemonių tinkamam kokybinių ir kiekybinių veiksmų įvykdymui užtikrinti;

(7) dešimt veiksmų, grindžiamų Ukrainos naujausiu prašymu, yra susiję su įvairiomis reformomis, kurios nustatytos Plano skyriuose dėl teismų sistemos, kovos su korupcija ir pinigų plovimu, finansų rinkų, žmogiškojo kapitalo, verslo, aplinkos, decentralizacijos ir regioninės politikos, energetikos sektoriaus, ypatingos svarbos žaliavų valdymo, žaliosios pertvarkos bei aplinkos apsaugos. Įsigaliojo teisės aktai dėl Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūros ir dėl profesinio mokymo. Visų pirma, priimta Neveiksnių paskolų pertvarkymo strategija, Nutarimas dėl socialinių paslaugų pirkimo valstybės biudžeto sąskaita, Nutarimas dėl MVĮ strategijos ir jos įgyvendinimo veiksmų plano. Patvirtintas ir paskelbtas tyrimas dėl priemonių, būtinų, kad savivaldybėms būtų suteiktas juridinio asmens statusas. Ukraina taip pat priėmė veiksmų gaires dėl papildomo atsinaujinančiųjų išteklių energijos mokesčio atskyrimo nuo perdavimo tarifo. Paskelbtas ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų planas. Ukraina taip pat pradėjo ir paskelbė tarptautinį konkursą, grindžiamą vienodų produktų susitarimo modeliu. Atnaujinta privaloma stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo (SATT) sistema įrenginiams, kuriems taikomi esami teisės aktai;

(8) Komisija, vadovaudamasi Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnio 3 dalimi, išsamiai įvertino Ukrainos prašymą ir teigiamai įvertino, kad buvo tinkamai įvykdytas vienas iš dviejų neįvykdytų veiksmų, reikalingas gauti ketvirtąją dalį, ir 9 iš 11 veiksmų, reikalingų gauti penktąją dalį, kaip nurodyta šio sprendimo priede. Tas teigiamas vertinimas atliktas įgyvendinant planą. Dėl vykdomo stojimo į ES proceso bus sudarytos palankesnės sąlygos tolesniam teisės aktų derinimui su Sąjungos *acquis*;

(9) Komisija taip pat įvertino, kad priemonių, susijusių su veiksmais, dėl kurių Ukraina tinkamai įvykdė ankstesnes Plano dalis, Ukraina nepanaikino;

(10) Komisija taip pat įvertino tai, kad Ukraina toliau atitinka išankstines sąlygas Sąjungos paramai gauti, kaip išdėstyta Reglamento (ES) 2024/792 5 straipsnyje. Visų pirma Ukraina toliau puoselėja ir gerbia veiksmingus demokratinius mechanizmus, įskaitant daugiapartinę parlamentinę sistemą, taip pat laikosi teisinės valstybės principo ir užtikrina pagarbą žmogaus teisėms, įskaitant mažumoms priklausančių asmenų teises;

(11) todėl šiuo sprendimu turėtų būti nustatyta, kad atitinkamos ketvirtosios dalies vieno iš dviejų neįvykdytų veiksmų ir penktosios dalies devynių iš 11 veiksmų mokėjimo sąlygos pagal Planą buvo įvykdytos tinkamai;

(12) atsižvelgiant į Ukrainos sudėtingą finansinę padėtį, nepaprastai svarbu lėšas išmokėti kuo greičiau. Dėl padėties skubumo ir siekiant paspartinti procesą, šis sprendimas turėtų įsigalioti jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną ir turėtų būti taikomas nuo jo priėmimo dienos,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

([4]) 2025 m. rugpjūčio 8 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/1799, kuriuo nustatoma, kad pagal Ukrainos priemonės Ukrainos planą teikiamos paramos paskolos paramos ketvirtosios dalies mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai, (OL L, 2025/1799, 2025 9 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1799/oj).

1 straipsnis

Remiantis pagal Reglamento (ES) 2024/792 26 straipsnį pateiktu, prie šio sprendimo pridedamu Komisijos vertinimu, nustatoma, kad paramos paskolos ketvirtosios ir penktosios dalių sumos, kuri sudaro 1 949 400 399 EUR, iš kurių 597 494 240 EUR atitinka ketvirtąją dalį, o 1 351 906 159 EUR – penktąją dalį, dalies atitinkamos mokėjimo sąlygos buvo įvykdytos tinkamai.

2 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Jis taikomas nuo jo priėmimo dienos.

Priimta Briuselyje 2025 m. lapkričio 4 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

L. AAGAARD

PRIEDAS

Veiksmų, susijusių su pagal Ukrainos priemonės Ukrainos planą teikiamos paskolos paramos penktąja dalimi, tinkamo įvykdymo vertinimas

SANTRAUKA

Vadovaudamasi 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė ([1]), 26 straipsniu, 2025 m. rugsėjo 9 d. Ukraina pateikė prašymą iš dalies išmokėti penktąją Ukrainos plane numatytos paramos dalį. Siekdama pagrįsti mokėjimo prašymą Ukraina įrodė, kad buvo tinkamai įvykdyti 10 veiksmų, išdėstytų 2024 m. gegužės 14 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo su pakeitimais, padarytais 2025 m. spalio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2025/2157 ([2]), priede (toliau – Tarybos įgyvendinimo sprendimo priedas). Vienas iš šių 10 veiksmų yra su ketvirtąja dalimi pagal Planą susijęs nebaigtas veiksmas.

Remiantis Ukrainos pateikta informacija, laikoma, kad 10 veiksmų buvo įvykdyti tinkamai.

Pagal **4 skyrių** įsigaliojo teisės aktai, kuriais reformuojama Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūra.

Pagal **5 skyrių** „Finansų rinkos“ priimta Strategija dėl neveiksnių paskolų pertvarkymo.

Pagal **7 skyrių** „Žmogiškasis kapitalas“ įsigaliojo teisės aktai, kuriais reglamentuojamas profesinis rengimas, ir priimtas Nutarimas dėl socialinių paslaugų viešųjų pirkimų.

Pagal **8 skyrių** „Verslo aplinka“ priimta Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) strategija ir jos įgyvendinimo veiksmų planas.

Pagal **9 skyrių** „Decentralizacija ir regioninė politika“ patvirtintas ir Ukrainos bendruomenių ir teritorijų plėtros ministerijos interneto svetainėje paskelbtas tyrimas dėl būtinų priemonių, kurios leistų savivaldybėms suteikti juridinio asmens statusą.

Pagal **10 skyrių** „Energetikos sektorius“, priimtos Atsinaujinančiųjų išteklių energijos papildomo mokesčio ir perdavimo tarifo atskyrimo proceso veiksmų gairės.

Pagal **13 skyrių** „Ypatingos svarbos žaliavų valdymas“ paskelbta ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų bazė ir inicijuotas bei paskelbtas tarptautinis konkursas pagal Vienodų produktų susitarimą (PSA).

Pagal **15 skyrių** „Žalioji pertvarka ir aplinkos apsauga“ atnaujintas privalomos stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistemos (SATT) taikymas.

4.7 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Įstatymo, kuriuo reformuojama Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūra, įsigaliojimas
Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Teisinės sistemos tobulinimas siekiant veiksmingiau kovoti su korupcija
Finansavimo šaltinis: paskola
Kontekstas Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 4.7 veiksmo reikalavimas yra: *„Įstatymo, kuriuo reformuojama Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūra, įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:* — *skaidri ir nuopelnais pagrįsta agentūros vadovo atrankos procedūra, įskaitant patikimą sąžiningumo ir profesionalumo patikrinimą;*

([1]) 2024 m. vasario 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/792, kuriuo nustatoma Ukrainos priemonė, (OL L, 2024/792, 2024 2 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) 2025 m. spalio 17 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/2157, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2024/1447 dėl Ukrainos plano vertinimo patvirtinimo (OL L, 2025/2157, 2025 10 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/2157/oj).

— *nepriklausomo išorės veiksmingumo vertinimo sistema;*

— *agentūros kontroliuojamo konfiskuoto turto valdymo ir pardavimo skaidri procedūra*.“

4.7 veiksmas yra trečias iš keturių veiksmų, įgyvendinant 4 skyriaus („Kova su korupcija ir pinigų plovimu“) 2 reformą. Prieš jį buvo atliktas 4.4 veiksmas (iš dalies pakeisto Baudžiamojo kodekso ir Baudžiamojo proceso kodekso įsigaliojimas) ir 4.6 veiksmas (2023–2025 m. turto susigrąžinimo strategijos įgyvendinimo veiksmų plano priėmimas), kurie buvo teigiamai įvertinti 2024 m. III ketv. Po jo bus vykdomas 4.5 veiksmas (jis turi būti atliktas iki 2026 m. II ketv.) dėl naujos kovos su korupcija strategijos ir valstybinės kovos su korupcija programos po 2025 m. priėmimo.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. birželio 18 d. Ukrainos įstatymo Nr. 4503-IX „*Dėl Ukrainos įstatymo dėl Ukrainos nacionalinės korupcijos ir kitokiu nusikalstamu būdu įgyto turto nustatymo, sekimo ir valdymo agentūros pakeitimų, susijusių su Ukrainos nacionalinės korupcijos ir kitokiu nusikalstamu būdu įgyto turto nustatymo, sekimo ir valdymo agentūros institucinių pajėgumų stiprinimu ir turto valdymo mechanizmų gerinimo*“ kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 4.7 veiksmo elementus.

4 skyriaus („Kova su korupcija ir pinigų plovimu“) 2 reformos tikslas – stiprinti pagrindines kovos su korupcija institucijas ir supaprastinti baudžiamąjį procesą, taip didinant jų veiksmingumą, be kita ko, aukšto lygio korupcijos bylose. Reforma taip pat šalinami trūkumai, susiję su turto susigrąžinimu ir valdymu instituciniu ir procedūriniu lygmenimis. Šiuo tikslu Ukrainos parlamentas 2025 m. birželio 18 d. priėmė Įstatymą Nr. 4503-IX. Šiuo įstatymu numatyta keletas Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūros valdymo ir veikimo patobulinimų. Įstatymas įsigaliojo 2025 m. liepos 30 d.

Juo nustatyta skaidri ir nuopelnais pagrįsta agentūros vadovo atrankos procedūra, įskaitant patikimą sąžiningumo ir profesionalumo patikrinimą. Jame numatyti kvalifikacijos bei tarnybinės etikos reikalavimai ir netinkamumo eiti pareigas kriterijai. Kvalifikacijos reikalavimai apima aukštąjį teisinį ar ekonominį išsilavinimą ir bent penkerių metų atitinkamą profesinę patirtį. Įstatyme nustatyta Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūros vadovo atrankos konkurso komisijos sudėtis. Tris iš šešių konkurso komisijos narių skiria Ukrainos ministrų kabinetas savo nuožiūra, o kitus tris jis skiria iš bendro kandidatų sąrašo remdamasis tarptautinių paramos teikėjų pasiūlymais. Konkurso komisija tvirtina ir skelbia kandidatų kompetencijos ir sąžiningumo vertinimo metodiką. Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūros vadovas skiriamas penkerių metų laikotarpiui ir šias pareigas gali eiti tik vieną kadenciją.

Įstatymu nustatoma nepriklausomo išorinės veiklos rezultatų analizės sistema. Įstatyme numatyta, kad nepriklausomas išorinis Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūros veiksmingumo vertinimas (auditas) atliekamas praėjus vieniems metams nuo naujo vadovo paskyrimo, o antrą kartą – praėjus trejiems metams nuo jo paskyrimo. Išorės vertinimo komisiją sudaro trys nariai, kuriuos Ukrainos ministrų kabinetas skiria remdamasi tarptautinių organizacijų pasiūlymais. Įstatyme išdėstyti vertinimo komisijos narių tinkamumo kriterijai ir nustatyta, kad nariai turi veikti nepriklausomai. Vertinimo komisija gali susipažinti su Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūros turimais dokumentais ir taip pat gali prašyti, kad kitos institucijos jai pateiktų jų darbui reikalingą informaciją. Vertinimo komisija pateikia pagrįstą išvadą dėl Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūros veiklos veiksmingumo, taip pat rekomendacijas, kaip pašalinti nustatytus agentūros darbo trūkumus ir padidinti jos veiklos efektyvumą.

Įstatyme numatyti keli areštuoto turto valdymo ir pardavimo procedūros patobulinimai. Jame išdėstyti bendri turto arešto ir perdavimo Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūrai, turto vertinimo ir jo saugojimo principai.

Įstatymu Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūra įgaliojama valdyti turtą taip, kad būtų išsaugota jo ekonominė vertė ir užkirstas kelias tokio turto sugadinimo ar praradimo rizikai. Įstatyme nustatytos turto valdytojų teisės bei pareigos ir nustatyta, kad Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūra turi parengti Turto susigrąžinimo ir valdymo agentūros vadovybei perduoto turto valdymo planą. Įstatyme numatytos specialios nuostatos dėl tam tikrų kategorijų turto, pavyzdžiui, grynųjų pinigų, vertybinių popierių ir nekilnojamojo turto, valdymo. Įstatyme taip pat pateikiamos nuostatos dėl areštuoto turto pardavimo per skaitmeninės prekybos sistemos aukcionus.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

5.4 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Neveiksnių paskolų pertvarkymo strategijos priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 3 reforma. Geresnis neveiksnių paskolų pertvarkymas

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 5.4 veiksmo reikalavimas yra:

„*Neveiksnių paskolų pertvarkymo strategijos, atitinkančios atitinkamą ES praktiką, priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:*

— *neveiksnių paskolų pripažinimo ir pertvarkymo prudencinių reikalavimų griežtinimas;*

— *finansų įstaigų ir valstybės agentūrų keitimasis duomenimis apie neveiksnias paskolas ir kitais atitinkamais rinkos duomenimis siekiant pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą;*

— *galimų kliūčių peržiūra ir priemonių, skirtų neveiksnių paskolų restruktūrizavimo ir pertvarkymo sistemai tobulinti, rengimas*.“

5.4 veiksmas yra pirmasis veiksmas įgyvendinant 5 skyriaus („Finansų rinkos“) 3 reformą. Po jo bus įgyvendinamas 5.5 veiksmas dėl teisės aktų, kuriais siekiama pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą, įsigaliojimo (įgyvendinimo terminas – 2026 m. I ketv.).

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2024 m. birželio 6 d. dokumento „Skolinimo plėtros strategija“ kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 5.4 etapo elementus.

3 reformos 5 skyriaus („Finansų rinkos“) tikslas – pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą. Šiuo tikslu 2024 m. birželio 6 d. Ukrainos finansinio stabilumo taryba priėmė Skolinimo plėtros strategiją.

Šia strategija siekiama sukurti teisės aktų sistemą, kuria būtų sudarytos palankesnės sąlygos skolinimui; joje numatytas apibrėžtas priemonių rinkinys ir įgyvendinimo tvarkaraštis, taip siekiant pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą pagal atitinkamą ES praktiką, pvz., taikomą nemokumui ir skolų susigrąžinimui.

Strategijoje išdėstytos priemonės, kuriomis siekiama sugriežtinti rizikos ribojimo reikalavimus, taikomus neveiksnių paskolų pripažinimui ir pertvarkymui. Jos apima neveiksnių paskolų apibrėžties tikslinimą atskiriant neveiksnų turtą nuo turto, kurio atžvilgiu neįvykdyti įsipareigojimai, ir išplečiant termino „neveiksnus“ taikymo sritį, kad ji apimtų sumažėjusios vertės turtą, kuris nėra oficialiai pripažintas kaip turtas, kurio atžvilgiu neįvykdyti įsipareigojimai. Papildomos priemonės, be kita ko, apima pareigos bankams atnaujinti ir pateikti neveiksnių paskolų valdymo ir pertvarkymo strategijas sugrąžinimą.

Strategija taip pat apima priemones, kuriomis siekiama gerinti finansų įstaigų ir valstybės agentūrų keitimąsi duomenimis, susijusiais su neveiksniomis paskolomis, ir kita svarbia rinkos informacija, siekiant pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą. Šios priemonės apima Ukrainos nacionalinio banko kreditų registro funkcijų, bankų ir kitų finansų rinkų dalyvių prieigos prie valstybinių elektroninių informacijos išteklių išplėtimas, pasiūlymų, kaip pagerinti keitimąsi informacija apie neveiksnių paskolų pardavimą, rengimas ir atitinkamos taisyklės dėl prieigos. Visos šios priemonės turėtų pagerinti neveiksnių paskolų pertvarkymą.

Galiausiai strategijoje numatyta peržiūrėti teisines ir procedūrines kliūtis ir nustatytos priemonės, kuriomis siekiama pagerinti neveiksnių paskolų restruktūrizavimo ir pertvarkymo sistemą. Tai apima teisės aktų, susijusių su neveiksnių paskolų pertvarkymu, tobulinimą, visų pirma iš dalies pakeičiant Ukrainos bankroto bylų kodeksą, kad būtų sustiprinta bankroto administratorių atranka ir priežiūra, patobulintos bankrutuojančio turto pardavimo aukcionų procedūros ir laikomasi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1023 ([1]) dėl prevencinio restruktūrizavimo. Papildomomis priemonėmis turėtų būti nustatytos apsaugos nuo nesąžiningos praktikos ir netinkamos įtakos nemokumo bylose priemonės, sustiprinta finansinio restruktūrizavimo ir skolų nurašymo teisinė sistema ir pagerintas skolų išieškojimo bei užstato realizavimo reguliavimas.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

7.1 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Teisės akto dėl profesinio rengimo įsigaliojimas

Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Geresnis profesinis rengimas

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 7.1 veiksmo reikalavimas yra:

„Ukrainos „profesinio rengimo“ įstatymo įsigaliojimas. Įstatyme daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:

— *teisingų švietimo subjektų veikimo profesinio rengimo paslaugų rinkoje taisyklių nustatymas;*

— *švietimo subjektų institucinių gebėjimų teikti formalųjį ir neformalųjį profesinį rengimą didinimas;*

— *aiškių profesinio mokymo įstaigų, nacionalinių ir (arba) vietos ir tarptautinių suinteresuotųjų subjektų santykių nustatymas siekiant darnios žmogiškojo kapitalo plėtros Ukrainoje.“*

7.1 veiksmas yra vienintelis veiksmas, numatytas pagal 7 skyriaus („Žmogiškasis kapitalas“) 1 reformą.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. rugpjūčio 21 d. Ukrainos įstatymo Nr. 4575-IX „Dėl profesinio rengimo“ kopija.

([1]) 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1023 dėl prevencinio restruktūrizavimo sistemų, skolų panaikinimo ir draudimo verstis veikla ir priemonių restruktūrizavimo, nemokumo ir skolų panaikinimo procedūrų veiksmingumui didinti, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2017/1132 (Restruktūrizavimo ir nemokumo direktyva) (OL L 172, 2019 6 26, p. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj).

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 7.1 veiksmo elementus.

1 reformos 7 skyriaus („Žmogiškasis kapitalas“) tikslas – pagerinti perėjimą nuo profesinio mokymo prie darbo rinkos, remti Ukrainos atkūrimą ir didinti profesinio mokymo sistemos kokybę. Šiuo tikslu Ukrainos parlamentas 2025 m. rugpjūčio 21 d. priėmė Įstatymą Nr. 4575-IX dėl profesinio rengimo, kuris įsigaliojo 2025 m. rugsėjo 12 d.

Įstatyme nustatytos sąžiningos profesinio rengimo ir įstaigų veiklos taisyklės ir kriterijai, taip pat aiškios kvalifikacijų suteikimo studentams procedūros. Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad juo nustatoma švietimo paslaugų stebėsenai skirta vidaus ir išorės kokybės užtikrinimo sistema. Atsižvelgdamos į tai, profesinio rengimo įstaigos turės: i) atitikti licencijų išdavimo kriterijus, kad galėtų vykdyti savo švietimo veiklą, ir ii) naujus standartus, be kita ko, susijusius su pagrindiniais mokymosi rezultatais ir Europos kreditų perkėlimo ir kaupimo sistemos (ECTS) apimtimi, reikalinga išsilavinimui įgyti.

Reformuojant profesinio rengimo sistemos organizacinį ir teisinį statusą, įstatymu gerinama bendra sistemos institucinė struktūra ir profesinio rengimo įstaigų, vykdančių tiek formaliojo, tiek neformaliojo švietimo veiklą, instituciniai gebėjimai. Pavyzdžiui, įstatymu didinamas profesinio rengimo įstaigų finansinis savarankiškumas, taip pat sudaromos sąlygos didinti geriausių rezultatų pasiekusių mokytojų atlyginimus. Be to, įstatyme aiškiai nustatyti organai, atsakingi už kiekvienos institucijos valdymą, ir apibrėžta jų atsakomybė. Tai, pavyzdžiui, apima stebėtojų tarybų ir pedagoginių tarybų vaidmenį.

Įstatyme nustatyti aiškesni suinteresuotųjų subjektų, dalyvaujančių teikiant profesinio rengimo paslaugas nacionaliniu ir vietos lygmenimis, santykiai. Jame teigiama, kad Ukrainos parlamentas yra atsakingas už profesinio rengimo valstybinės politikos nustatymą, o už jos įgyvendinimą kartu atsakingos centriniai vykdomieji organai ir vietos savivaldos institucijos. Įstatymu taip pat įsteigiamos regioninės profesinio mokymo tarybos, kurios yra patariamosios įstaigos, atsakingos už profesinio rengimo regioninės politikos skatinimą ir įgyvendinimą; jas sudaro regionų ir vietos savivaldos atstovai, darbdaviai ir jų asociacijos bei profesinio mokymo įstaigų atstovai. Kalbant apie tarptautinį matmenį, įstatyme nustatyta profesinio rengimo įstaigų teisė pasirašyti bendradarbiavimo susitarimus ir megzti ryšius su tarptautiniais partneriais dėl profesinio rengimo veiklos.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

7.10 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Nutarimo dėl socialinių paslaugų viešųjų pirkimų priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 8 reforma. Geresnė socialinė apsauga

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 7.10 veiksmo reikalavimas yra:

„*Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl socialinių paslaugų pirkimo valstybės biudžeto sąskaita priėmimas. Nutarimas yra fiskaliniu požiūriu neutralus ir nedaro jokio poveikio Ukrainos skolos tvarumui ir jame daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:*

— *perėjimas nuo finansų įstaigų prie į rezultatus orientuoto socialinių paslaugų pirkimo modelio;*

— *tam tikrų socialinių paslaugų pirkimo iš registruotų viešųjų ir privačiųjų socialinių paslaugų teikėjų mechanizmo, grindžiamo nustatytais socialinių paslaugų standartais ir paslaugų teikėjams taikomais kriterijais, sukūrimas.*“

7.10 veiksmas yra vienintelis veiksmas, numatytas pagal 7 skyriaus („Žmogiškasis kapitalas“) 8 reformą.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. birželio 25 d. Ministrų kabineto nutarimo Nr. 764 „*Dėl socialinių paslaugų, skirtų visapusiškai neįgalių vaikų raidai ir priežiūrai, viešųjų pirkimų bandomojo projekto įgyvendinimo*“ kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir įrodymai apima visus 7.10 veiksmo elementus.

8 reformos 7 skyriaus („Žmogiškasis kapitalas“) tikslas – pagerinti viešųjų socialinių paslaugų teikimą nustatant tam tikrų paslaugų pirkimo iš registruotų paslaugų teikėjų mechanizmus. Šiuo tikslu 2025 m. birželio 25 d. Ministrų kabinetas priėmė Nutarimą Nr. 764, kuriuo reformuojama socialinių paslaugų viešųjų pirkimų sistema.

Šiuo nutarimu siekiama pakeisti socialinių paslaugų neįgaliems vaikams finansavimo ir teikimo būdą, pereinant nuo įstaigų finansavimo nepriklausomai nuo jų teikiamų paslaugų prie pirkimų modelio, orientuoto į rezultatus. Pagal naująjį modelį reikalaujama, kad paslaugų teikėjai per tris mėnesius pasiektų bent 85 proc. paslaugų gavėjų lankomumo rodiklį ir užtikrintų nuoseklią ir veiksmingą paramą jos reikalingiems vaikams.

Įgyvendinant sistemą, pagal kurią, vadovaujantis aiškiais standartais ir kriterijais, gali dalyvauti tik kvalifikuoti viešieji ir privatieji paslaugų teikėjai, šiuo modeliu siekiama užtikrinti aukštus standartus ir atskaitomybę. Taip ne tik bus gerinama bendra teikiamų paslaugų kokybė, bet ir bendruomenės poreikiai bus tenkinami užtikrinant patikrintą kompetencijos lygį. Apskritai šis modelis fiskaliniu požiūriu yra neutralus ir nedaro poveikio Ukrainos skolos tvarumui.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

8.4 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) strategijos ir jos įgyvendinimo veiksmų plano priėmimas

Susijusi reforma / investicijos: 3 reforma. Galimybė gauti finansavimą ir patekti į rinkas

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 8.4 veiksmo reikalavimas yra:

„*Ukrainos ministrų kabineto nutarimo dėl MVĮ strategijos ir jos įgyvendinimo plano patvirtinimo priėmimas. Strategijoje daugiausia dėmesio skiriama šioms pagrindinėms sritims:*

— *galimybės patekti į rinkas;*

— *galimybės gauti finansavimą ir kitus išteklius;*

— *prieigos prie žinių.*“

8.4 veiksmas yra pirmasis veiksmas įgyvendinant 8 skyriaus („Verslo aplinka“) 3 reformą. 3 reforma apima papildomą 8.5 veiksmą, kuriuo siekiama, kad įsigaliotų teisės aktai dėl prieigos prie išorės inžinerinių tinklų supaprastinimo; jis turi būti įvykdytas 2026 m. I ketv.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2024 m. rugpjūčio 30 d. Ministrų kabineto rezoliucijos Nr. 821-r „*Dėl Mažųjų ir vidutinių įmonių gaivinimo, darnaus vystymosi ir skaitmeninės transformacijos strategijos iki 2027 m. patvirtinimo ir jos įgyvendinimo 2024–2027 m. priemonių veiklos plano patvirtinimo*“ kopija;

3) priimtos *Mažųjų ir vidutinių įmonių gaivinimo, darnaus vystymosi ir skaitmeninės transformacijos strategijos iki 2027 m.*, į kurią įtrauktas *2024–2027 m. operatyvinių veiksmų planas dėl Mažųjų ir vidutinių įmonių gaivinimo, darnaus vystymosi ir skaitmeninės transformacijos strategijos iki 2027 m. ir kuri pridedama* prie 2024 m. rugpjūčio 30 d. rezoliucijos Nr. 821-r, kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 8.4 veiksmo elementus.

3 reformos tikslas – stiprinti vyriausybės politiką dėl MVĮ plėtros ir paramos joms. Šiuo tikslu 2024 m. rugpjūčio 30 d. Ministrų kabineto nutarimu Nr. 821-r buvo patvirtinta ši strategija ir jos operatyvinių veiksmų planas.

Strategijoje nustatytas bendras tikslas – atkurti ir plėsti MVĮ sektorių karo metu ir po jo, sudarant sąlygas darniam vystymuisi, vertės kūrimui, skaitmeninių technologijų panaudojimui ir galimybei lengviau gauti finansavimą, kad Ukrainos įmonės galėtų konkuruoti savo šalyje ir tarptautinėse rinkose.

Kad būtų įvertinta pažanga siekiant šių tikslų, dokumente išvardyti kai kurie tikslai, kurie turi būti pasiekti iki 2027 m.; tarp jų – MVĮ tenkančios bendrosios pridėtinės vertės dalies padidinimas iki 74 proc. ir MVĮ pardavimų padidinimas iki 10,65 trln. UAH. Ši strategija yra tiesiogiai suderinta su stojimo į ES reikalavimais ir EBPO rekomendacijomis MVĮ; ji turėtų užtikrinti geresnes galimybes patekti į rinkas, gauti finansavimą ir žinių.

Pridedamame veiksmų plane ši strategija perteikta kaip 86 priemonių, kurias iki 2027 m. pabaigos turi įgyvendinti 15 ministerijų ir 9 specializuotos agentūros, sąrašas. Priemonės yra suskirstytos pagal keturis ramsčius:

i) verslo aplinka ir finansai – išplėsti programą „Prieinamos paskolos 5–7–9 proc.“, didinti programos „eRobota“ dotacijas, priimti teisės aktus dėl draudimo nuo karo rizikos sistemos ir sukurti nacionalinę skaitmeninę faktoringo platformą;

ii) inovacijos, skaitmeninės ir žaliosios technologijos – pradėti taikyti e. sąskaitų faktūrų išrašymą ir momentinius mokėjimus, teikti elektroninius kuponus debesijos ir kibernetinio saugumo priemonėms, įdiegti internetinę MVĮ anglies pėdsako skaičiuoklę ir lengvatines kredito linijas, suderintas su ES žaliosiomis taisyklėmis;

iii) žmogiškasis kapitalas ir įtrauktis – sukurti dualinio švietimo programas, diasporos grąžinimo paskatas ir finansavimo ir (arba) švietimo projektus moterims, jaunimui, veteranams, šalies viduje perkeltiems asmenims, vyresniems nei 50 metų asmenims ir neįgaliesiems;

iv) konkurencingumas ir eksportas – plėsti eksporto kreditų agentūros veiklą, populiarinti prekės ženklą „Pagaminta Ukrainoje“ ir integruoti MVĮ į Europos įmonių tinklą bei kitas ES platformas.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

9.2 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Tyrimo dėl priemonių, būtinų siekiant suteikti teisinį subjektiškumą savivaldybėms, patvirtinimas ir paskelbimas Ukrainos bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtros ministerijos svetainėje
Susijusi reforma / investicijos: 1 reforma. Decentralizacijos skatinimas
Finansavimo šaltinis: paskola
Kontekstas Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 9.2 veiksmo reikalavimas yra: *„Tyrimo dėl galimybės suteikti teritorinėms bendruomenėms juridinio asmens statusą rezultatų paskelbimas oficialiame Ukrainos bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtros ministerijos interneto portale.“* 9.2 veiksmas yra antrasis veiksmas įgyvendinant 9 skyriaus („Decentralizacija ir regioninė politika“) 1 reformą „Decentralizacijos skatinimas“. 1 reforma apima papildomą 9.3 veiksmą, kuriuo siekiama, kad įsigaliotų Ukrainos vietos savivaldos įstatymo pakeitimai; jis turi būti atliktas 2026 m. I ketv.
Pateikti įrodymai 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus; 2) kopija tyrimo (monografijos) *„Bendruomenė kaip viešosios teisės juridinis asmuo. Ukraina, atsižvelgiant į Europos ir tarptautinę patirtį“*, paskelbto Bendruomenių, teritorijų ir infrastruktūros plėtros ministerijos interneto svetainėje adresu https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/monograph-ua.pdf
Analizė Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 9.2 veiksmo elementus. 1 reformos tikslas – sukurti sistemą, pagal kurią vietos valstybės administracija taptų prefektūrų tipo institucijomis, ir užtikrinti geresnį galių paskirstymą tarp vietos valdžios institucijų ir vykdomųjų institucijų. Tyrimas *„Bendruomenė kaip viešosios teisės juridinis asmuo. Ukraina Europos ir tarptautinės patirties kontekste“* paskelbtas 2025 m. birželio mėn. oficialioje Bendruomenių ir teritorijų plėtros ministerijos (taip ministerija pervadinta 2024 m. rugsėjo mėn.) interneto svetainėje. Tyrime analizuojama kitų valstybių patirtis nustatant bendruomenių teisinį subjektiškumą, be kita ko, ES valstybių narių, pavyzdžiui, Vokietijos, Lenkijos ir Prancūzijos, patirtis. Jame analizuojama bendruomenės kaip viešojo juridinio asmens sąvoka Ukrainos teisės kontekste ir įgyvendinant vietos savivaldos principus, nustatytus Europos vietos savivaldos chartijoje. Tyrime nustatyta, kad bendruomenių pripažinimas viešosios teisės juridiniais subjektais yra labai svarbus žingsnis Ukrainai siekiant užbaigti decentralizacijos reformą. Tyrime pateikiamos gairės, kaip būtų galima bendruomenėms suteikti juridinio asmens statusą, ir analizuojami būtini Ukrainos Konstitucijos ir šiuo metu galiojančių teisės aktų pakeitimai, reikalingi šiam tikslui įgyvendinti.
Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

10.4 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Atsinaujinančiųjų išteklių energijos papildomo mokesčio ir perdavimo tarifo atskyrimo proceso veiksmų gairių priėmimas
Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Patobulinta reglamentavimo sistema siekiant didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį ir užtikrinti stabilų energetikos sistemos veikimą
Finansavimo šaltinis: paskola
Kontekstas Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 10.4 veiksmo reikalavimas yra: „*Atsinaujinančiųjų išteklių energijos papildomo mokesčio ir perdavimo tarifo atskyrimo proceso veiksmų gairių priėmimas, nustatant reikiamus teisėkūros procedūra priimamus aktus ir įgyvendinimo sąlygas*.“ 10.4 veiksmas yra 2 reformos „Patobulinta reglamentavimo sistema siekiant didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos kiekį ir užtikrinti stabilų energetikos sistemos veikimą“ antrasis 10 skyriaus („Energetikos sektorius“) įgyvendinimo veiksmas. 2 reformą sudaro du papildomi veiksmai. 10.2 veiksmas dėl rinka grindžiamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos sistemos nustatymo, kurio įgyvendinimo terminas buvo 2024 m. IV ketv., yra įvykdytas. 10.3 veiksmo, susijusio su teisės aktų, kuriais siekiama patobulinti investicijų į atsinaujinančiųjų išteklių energiją leidimų išdavimo procedūras, įsigaliojimu, terminas numatytas 2026 m. III ketv.
Pateikti įrodymai 1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus; 2) 2025 m. birželio 25 d. Ministrų kabineto rezoliucijos Nr. 612-r „*Dėl atsinaujinančiųjų išteklių energijos papildomo mokesčio ir elektros energijos perdavimo paslaugų tarifo atskyrimo veiksmų gairių ir dėl 2025 m. ir 2026 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos papildomo mokesčio ir elektros energijos perdavimo paslaugų tarifo atskyrimo veiksmų gairių veiksmų plano įgyvendinimo patvirtinimo*“ kopija.
Analizė Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 10.4 veiksmo elementus. 2 reformos tikslas – padidinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį Ukrainos energijos rūšių derinyje. Šiuo tikslu Ukrainos ministrų kabinetas 2025 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 612-p patvirtino veiksmų gaires, kuriomis prisidedama prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos diegimo valdymo gerinimo, atskiriant papildomą atsinaujinančiųjų išteklių energijos mokestį nuo perdavimo tarifo. Šios veiksmų gairės yra labai svarbus žingsnis siekiant sukurti skaidresnį ir rinkos modeliu grindžiamą atsinaujinančiųjų išteklių energijos finansavimą Ukrainoje. Anksčiau papildomas atsinaujinančiųjų išteklių energijos mokestis buvo svarbi perdavimo tarifo dalis, o didelė dalis iš tarifo gautų pajamų buvo skirta mokėti už elektros energiją iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Veiksmų gairėse numatomas laipsniškas perėjimas prie naujos sistemos. Plane numatytas laipsniškas atskyrimas, o esamiems ir naujiems atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamintojams nustatomos skirtingos taisyklės. Išmokos esamiems atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamintojams ir toliau bus padengiamos iš perdavimo tarifo iki 2030 m. sausio 1 d. Nuo 2026 m. liepos 1 d. naujiems atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamintojams, įskaitant žaliųjų aukcionų laimėtojus, bus mokamas atskiras papildomas mokestis. Tai esminis pokytis, kuriuo siekiama užtikrinti skaidresnį ir labiau nepriklausomą naujų projektų finansavimo mechanizmą.

Veiksmų gairėse išvardyti būtini teisės aktų pakeitimai. Pirma, tam, kad būtų visiškai atskirtas papildomas mokestis, reikia iš dalies pakeisti Elektros energijos rinkos įstatymą, kuris yra svarbus Ukrainos plano veiksmas. Antra, Nacionalinės energetikos ir komunalinių paslaugų reguliavimo komisija (NEKPRK) yra įgaliota parengti būtinus antrinės teisės aktus, be kita ko, patvirtinti papildomo mokesčio už atsinaujinančiuosius energijos išteklius apskaičiavimo metodiką, perdavimo tarifo apskaičiavimo metodikos pakeitimus, perdavimo sistemos kodekso ir mažmeninės prekybos rinkos taisyklių pakeitimus, kurie yra labai svarbūs norint praktiškai įgyvendinti naująsias taisykles.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

13.3 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų plano paskelbimas

Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Geresnės administracinės procedūros

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 13.3 veiksmo reikalavimas yra:

„*Ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų bazės paskelbimas*.“

13.3 veiksmas yra 2 reformos „Geresnės administracinės procedūros“ vienas iš dviejų 13 skyriaus („Ypatingos svarbos žaliavų valdymas“) įgyvendinimo veiksmų, kurio įgyvendinimo terminas yra 2025 m. II ketv. Antrasis yra 13.4 veiksmas, kuris taip pat įtrauktas į šią mokėjimų dalį. Pagal 2 reformą numatytas dar vienas papildomas 13.5 veiksmas, kurio įgyvendinimo terminas buvo 2025 m. I ketv.; jis jau teigiamai įvertintas pagal ketvirtąją dalį.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;
2) kopija ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų bazės, paskelbtos Ukrainos geologijos tarnybos interneto svetainėje adresu

https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/presentations/ukr/investicijnij-atlas-nadrokoristuvacha-strategichni-ta-kritichni-minerali.pdf

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 13.3 veiksmo elementus.

2 reformos tikslas – optimizuoti procedūrą ir sumažinti potencialiems investuotojams tenkančią administracinę naštą. Pagrindinis tikslas – padidinti naujų investicinių sprendimų skaidrumą, spartą ir ekonominį efektyvumą.

Ypatingos svarbos žaliavų gavybos investicinių projektų bazė (toliau – investicijų atlasas) skelbiama oficialioje Geologijos tarnybos interneto svetainėje adresu https://www.geo.gov.ua/en/critical-raw-materials.

Dokumente pristatomos investavimo galimybių, susijusių su naudingųjų iškasenų gavyba Ukrainoje, įskaitant ypatingos svarbos žaliavų telkinius, kuriuos galima licencijuoti elektroniniuose aukcionuose ir PSA konkursuose, bazė. Dokumente pateikiama nustatytų telkinių ir įvairių tiekimo grandinių, taip pat ypatingos svarbos žaliavų strategijų ES apžvalga.

Jame taip pat pateikiamas Ukrainoje esančių ypatingos svarbos žaliavų žemėlapis su glaustu turimų telkinių aprašymu, QR kodais, kurie leidžia gauti išsamesnės informacijos, licencijos ir galimų strateginių investuotojų į investicinius projektus, susijusius su įvairių rūšių ypatingos svarbos žaliavomis, sąrašas.

Apskritai šiame dokumente pabrėžiamos Ukrainos pastangos didinti šalies patrauklumą investicijoms į ypatingos svarbos žaliavų sektorių.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

13.4 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Vienodų produktų susitarimo (PSA) tarptautinių konkursų, kuriais užtikrinamas jų skaidrumas, paskelbimas

Susijusi reforma / investicijos: 2 reforma. Geresnės administracinės procedūros

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 13.4 veiksmo reikalavimas yra:

„*Vienodų produktų susitarimų (PSA) tarptautinių konkursų inicijavimas ir paskelbimas pagal vyriausybės sutartas ir viešai paskelbtas pavyzdines susitarimo sąlygas. PSA konkursų ir susitarimų skaidrumas, užtikrinamas suteikiant laisvą prieigą prie jų sąlygų.*“

13.4 veiksmas yra 2 reformos „Geresnės administracinės procedūros“ vienas iš dviejų 13 skyriaus („Ypatingos svarbos žaliavų valdymas“) įgyvendinimo veiksmų, kurio įgyvendinimo terminas yra 2025 m. II ketv. Antrasis yra 13.3 veiksmas, kuris taip pat įtrauktas į šią mokėjimų dalį. Pagal 2 reformą numatytas dar vienas papildomas 13.5 veiksmas, kurio įgyvendinimo terminas buvo 2025 m. I ketv.; jis jau teigiamai įvertintas pagal ketvirtąją dalį.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;
2) 2025 m. birželio 30 d. Tarpžinybinės komisijos posėdžio protokolo Nr. 62 dėl vienodų produktų susitarimo, kuriuo patvirtinamas *tipinis vienodų produktų susitarimas*, kopija;
3) 2025 m. birželio 30 d. Tarpžinybinės komisijos dėl vienodų produktų susitarimo priimto *tipinio vienodų produktų susitarimo* kopija;
4) 2025 m. liepos 14 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 845 „*Dėl strateginės ir ypatingos svarbos naudingųjų iškasenų ir komponentų bei strateginių ir (arba) ypatingos svarbos podirvio plotų (mineralų telkinių) sąrašų patvirtinimo*“ kopija;
5) 2025 m. rugpjūčio 27 d. Ukrainos ministrų kabineto nutarimo Nr. 1059 „*Dėl konkurso siekiant sudaryti vienodų produktų susitarimą dėl metalo mineralų gavybos ir sodrinimo Dobros telkinio teritorijoje skelbimo*“ kopija;
6) 2025 m. rugsėjo 12 d. Vyriausybės oficialiojo leidinio N 187 (8112) p. 39 su pranešimu apie skelbiamą konkursą kopija.

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 13.4 veiksmo elementus.

2 reformos tikslas – optimizuoti procedūrą ir sumažinti potencialiems investuotojams tenkančią administracinę naštą. Pagrindinis tikslas – padidinti naujų investicinių sprendimų skaidrumą, spartą ir ekonominį efektyvumą.

2025 m. birželio 30 d. tipinį PSA patvirtino Tarpžinybinė komisija dėl vienodų produktų susitarimo (toliau – PSA komisija). Tipiniu PSA bus remiamasi sudarant Ukrainos vyriausybės ir investuotojų susitarimus. 2025 m. liepos 14 d. Ministrų Taryba priėmė Nutarimą Nr. 845, į kurį įtraukti strateginės ir ypatingos svarbos naudingųjų iškasenų sąrašai, taip pat strateginės ir (arba) ypatingos svarbos podirvio plotų (mineralų telkinių) sąrašas, kurie bus naudojami siekiant konkurso būdu sudaryti PSA.

PSA komisija nusprendė paskelbti konkursą dėl susitarimo dėl dalijimosi metalo mineralais, kurie būtų išgaunami Dobros telkinyje, sudarymo. Tai patvirtinta Ministrų Tarybos nutarimu Nr. 1059. Konkursas paskelbtas 2025 m. rugsėjo 12 d.

Apskritai priėmus tipinį PSA ir Nutarimą Nr. 845, pabrėžiamas Ukrainos įsipareigojimas sukurti aiškią reguliavimo sistemą, kuria siekiama pritraukti užsienio investicijų į ypatingos svarbos žaliavų sektorių. Nustatydama svarbiausiųjų naudingųjų iškasenų podirvio plotus ir skelbdama dėl jų konkursus, Ukraina aktyviai dalyvauja pasaulinėje ypatingos svarbos žaliavų rinkoje. Taip siekiama padidinti investuotojų pasitikėjimą, nacionalinius tikslus derinant su tarptautiniais investicijų standartais.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai

15.6 veiksmas

Veiksmo pavadinimas: Privalomos stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo (SATT) sistemos taikymo atnaujinimas

Susijusi reforma / investicijos: 3 reforma. Anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmai

Finansavimo šaltinis: paskola

Kontekstas

Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede 15.6 veiksmo reikalavimas yra:

„*Vėl pradėti taikyti privalomą stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo (SATT) sistemą įrenginiams, kuriems taikomi esami teisės aktai, išskyrus įrenginius, kurie nėra kontroliuojami, yra sunaikinti arba yra laikinai okupuotoje teritorijoje arba dėl kurių yra oficialiai paskelbta apie gamybos veiklos sustabdymą.*“

15.6 veiksmas yra antrasis ir paskutinis veiksmas įgyvendinant 3 reformos („Anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmai“) 15 skyrių („Žalioji pertvarka ir aplinkos apsauga“); jo įgyvendinimo terminas numatytas 2025 m. II ketv. Pirmasis 15.5 veiksmas, susijęs su Nacionalinės šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos sukūrimo veiksmų plano priėmimu, jau yra tinkamai įvykdytas.

Pateikti įrodymai

1) Santraukos dokumentas, kuriame tinkamai pagrindžiama, kaip veiksmas buvo tinkamai įvykdytas pagal Tarybos įgyvendinimo sprendimo priede nustatytus reikalavimus;

2) 2025 m. sausio 8 d. Įstatymo Nr. 4187-IX „*Dėl tam tikrų Ukrainos įstatymų pakeitimų dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo atnaujinimo*“ kopija;

Analizė

Ukrainos valdžios institucijų pateiktas pagrindimas ir esminiai įrodymai apima visus 15.6 veiksmo elementus.

3 reformos tikslas – skatinti anglies dioksido apmokestinimo rinkos mechanizmų kūrimą ir visų pirma užtikrinti tinkamą duomenų rinkimą, kad Ukrainoje būtų pradėta taikyti apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema. 2025 m. sausio 8 d. Ukrainos parlamentas priėmė Įstatymą Nr. 4187-IX *„Dėl tam tikrų Ukrainos įstatymų pakeitimų dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo atnaujinimo“*, kuris įsigaliojo 2025 m. vasario 1 d.

Šiuo įstatymu atkuriama 2021 m. pradėjusi veikti įrenginio lygmeniu išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo prievolė. Tokių privalomų reikalavimų taikymas sustabdytas įvedus karo padėtį po to, kai 2022 m. vasario mėn. Rusija pradėjo plataus masto invaziją. Ši stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo sistema yra būtina apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) įgyvendinimo sąlyga; pagal ją reikalaujama, kad įrenginių, kurie gamina arba gali išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas (ŠESD), operatoriai laikytųsi tam tikrų prievolių.

Šiuo metu ši sistema apima 11 ATLPS veiklos rūšių. Bendras registras yra stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo įgyvendinimo sistema, kuri šiuo metu yra skaitmeninama. Subjektai, kuriems taikoma ši prievolė, iki kitų metų kovo mėn. turi pateikti patikrintą metinę išmetamo ŠESD kiekio ataskaitą. Išmetamo ŠESD kiekio ataskaitą turi patikrinti Ukrainos nacionalinės akreditacijos agentūros akredituotas trečiosios šalies auditorius (patikrinimas). Pagal įstatymą, prievolė netaikoma laikinai okupuotų teritorijų ir nekontroliuojamų bei sunaikintų objektų atžvilgiu.

Komisijos vertinimas: įvykdyta tinkamai